

**Ομιλία Προέδρου ΣΕΒ
κ. Οδυσσέα Κυριακόπουλου
στην απογευματινή συνεδρίαση
της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης**

Πέμπτη 26 Μαΐου 2005

Μέγαρο Μουσικής

Εξοχότατε Κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας,

Έχω την τιμή να σας καλωσορίσω απόψε στην Ετήσια Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών, του κορυφαίου θεσμού της ελληνικής επιχειρηματικής κοινότητας. Αισθάνομαι ιδιαίτερα υπερήφανος που η εκδήλωση αυτή, πέρα από τους επιχειρηματίες μέλη του ΣΕΒ, συγκεντρώνει εκπροσώπους της πολιτικής ηγεσίας, των εργατικών συνδικαλιστικών οργανώσεων, καθώς και εκπροσώπους του τύπου. Σας ευχαριστώ όλους για την παρουσία σας εδώ.

Ο τόπος βρίσκεται στην καθοριστική χρονική στιγμή που πρέπει να αναζητήσουμε νέους όρους και προϋποθέσεις, οι οποίες θα επιτρέψουν στην ελληνική οικονομία να καλύψει τα κενά της και να βρει το δρόμο της.

Η νέα πραγματικότητα αμφισβητεί αυτά που θεωρούσαμε αυτονόητα. Επιτάσσει να επαναξιολογήσουμε νοοτροπίες. Να αναμετρηθούμε με τις αδυναμίες μας. Να επαναπροσδιορίσουμε τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις μας. Σε αυτήν την ανάγκη για βαθιές αλλαγές θα αναφερθώ σήμερα στην ομιλία μου.

Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι η επιτυχής διεξαγωγή των Ολυμπιακών αγώνων, η ανακήρυξη του **2005** ως **έτους Ανταγωνιστικότητας** και άλλες σωστές επιλογές όλων των κυβερνήσεων, τα τελευταία χρόνια, μπορούν να επιδράσουν θετικά στην οικονομική δραστηριότητα.

Αναφέρω χαρακτηριστικά παραδείγματα: Η Αθήνα πιο καθαρή και πιο πράσινη από ποτέ, μετατράπηκε σε ευρωπαϊκή μεγαλούπολη με σύγχρονες υποδομές και πλούσιες δραστηριότητες για τους κατοίκους και τους επισκέπτες της. Οι μεγάλες επενδύσεις που έγιναν στις υποδομές αποτελούν εφόδια για την προσέλκυση ξένων επενδύσεων. Και όχι μόνο αυτό. Μια νέα γενιά ειδικών δημιουργήθηκε, με πολύτιμες δεξιότητες και γνώσεις στη διοίκηση και τη διαχείριση σύνθετων έργων. Οι Έλληνες αποδείξαμε τη βούληση και την ικανότητά μας να επαναπροσδιορίσουμε τη φήμη της χώρας μας στην παγκόσμια σκηνή, έστω και με αυτό το βαρύ οικονομικό κόστος.

Αποκτούμε αυτοπεποίθηση, όταν βλέπουμε τα όνειρά μας να πραγματοποιούνται.

Το τέλος των Αγώνων πρέπει να αποτελεί την αφετηρία για το νέο εθνικό μας όραμα. Το “πνεύμα“ των Αγώνων οδηγός μας!

Ως υπεύθυνοι εκπρόσωποι της επιχειρηματικής κοινότητας, επικροτούμε και υποστηρίζουμε τις θετικές κινήσεις κάθε πολιτικής ηγεσίας. Όμως, δυστυχώς, έχουμε φθάσει στο σημείο, όλο και περισσότεροι παράγοντες της διεθνούς και της ελληνικής σκηνής, να αμφισβητούν όχι μόνο τα χρονοδιαγράμματα της προσαρμογής, αλλά πλέον, την ίδια τη βούληση και την ικανότητα προσαρμογής μας στις αλλαγές. Αυτό απεικονίζεται και στις μηνιαίες μετρήσεις των επιχειρηματικών προσδοκιών και της συγκυρίας του IOBE, όπου η αισιοδοξία, που είχε κορυφωθεί το καλοκαίρι του 2004, έχει υποχωρήσει σημαντικά και φαίνεται να σταθεροποιείται σε χαμηλά επίπεδα.

Σε χαμηλά επίπεδα κινείται και ο δείκτης εμπιστοσύνης των καταναλωτών.

Δεν πρωτοτυπώ τονίζοντας αυτό που σχεδόν όλοι οι επιστημονικοί και οικονομικοί φορείς έχουν διαπιστώσει :

- Χωρίς μεταρρυθμίσεις, ιδιαίτερα στα μεγάλα ζητήματα της δημοσιονομικής πολιτικής και του κράτους, οι ρυθμοί ανάπτυξης μειώνονται αναπόφευκτα.
- Οι κόπτοι όλων μας, και κυρίως **των εργαζομένων**, πάνε χαμένοι;
- Με πληθωρισμό σταθερά πάνω από το μέσο όρο της ζώνης του ευρώ οι συντάξεις και οι αποταμιεύσεις όλων εξανεμίζονται.
- Η μεγάλη προσπάθεια που καταβάλλει ο Έλληνας πολίτης, κινδυνεύει να είναι, για μία ακόμη φορά, ατελέσφορη.
- Στα νέα προβλήματα χρειάζονται νέες λύσεις.

Βεβαίως γίνονται βήματα. Βήματα τα οποία επικροτούμε:

- Η απλοποίηση κάποιων διαδικασιών για τις επενδύσεις επιχειρήσεων χαμηλής όχλησης
- Η προσπάθεια να απεικονισθεί με μεγαλύτερη ακρίβεια το δημόσιο χρέος
- Η μείωση -έστω και σταδιακά- των φορολογικών συντελεστών στο φόρο εισοδήματος των επιχειρήσεων.
- Ο επενδυτικός νόμος που αποτελεί γέφυρα για την ανάπτυξη, μέχρι το τέλος του 3^{ου} Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.
- Η προσπάθεια αξιοποίησης των ολυμπιακών υποδομών .
- Η δέσμευση της κυβέρνησης ότι το κράτος θα αυξάνεται με ρυθμούς που θα υπολείπονται κατά 1% του ρυθμού ανάπτυξης του ΑΕΠ της χώρας.

Αυτά όμως, αντισταθμίζονται από άλλα, που λειτουργούν ανασταλτικά στην επιχειρηματικότητα, όπως :

- η διστακτικότητα στην αντιμετώπιση των οξύτατων δημοσιονομικών προβλημάτων που ανέδειξε η απογραφή,
- η κατάργηση των ειδικών αφορολόγητων αποθεματικών,
- η νέα έκδοση του ήδη κακού προϋπάρχοντος νόμου περί βασικού μετόχου,
- η εγκατάλειψη της διεκδίκησης της Διεθνούς Έκρο της Θεσσαλονίκης,
- η πρωτότυπη αντιμετώπιση της φετινής Πρωτομαγιάς,
- οι μεγάλες προσλήψεις στο Δημόσιο.

Η κοινωνία αντιλαμβάνεται την απόσταση που υπάρχει μεταξύ προεκλογικού κυβερνητικού προγράμματος και πράξεων της κυβέρνησης. Η αποφασιστική λήψη ριζοσπαστικών μέτρων, χωρίς αναβολή, σε πολλούς τομείς του κυβερνητικού έργου και η δέσμευση σε συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα είναι αναγκαία. Οι κυβερνήσεις δεν κρίνονται από τις δημοσκοπήσεις και τις λογομαχίες στα παράθυρα της τηλεόρασης. Οι κυβερνήσεις κρίνονται, στο τέλος της τετραετίας, από την πορεία της οικονομίας και τα αποτελέσματα σε τομείς όπως η απασχόληση, η ανεργία, οι συντάξεις, το μέσο εισόδημα και η ακρίβεια.

Μεταφέρουμε λανθασμένο μήνυμα κάθε φορά που θυσιάζουμε το αύριο για να είμαστε αρεστοί σήμερα, όταν ωραιοποιούμε την πραγματικότητα, όταν αποφεύγουμε να συζητήσουμε καίρια θέματα όπως το ασφαλιστικό ή προφασίζομαστε ότι αναμένουμε κάποια πιο κατάλληλη συγκυρία και

αναβάλλουμε τη λήψη διαρθρωτικών μέτρων. Είναι σφάλμα να ισχυριζόμαστε ότι το πρόβλημα είναι μόνο διαχειριστικό και ότι το υπερχρεωμένο κράτος μπορεί με μικρές μόνο βελτιώσεις να αντιμετωπίσει και να λύσει τα προβλήματα. Το πρόβλημα είναι στρατηγικής σημασίας.

Και επειδή μας αρέσει το ποδόσφαιρο, μπορούμε να πάρουμε πολλά μαθήματα από την επιτυχία της Εθνικής μας ομάδας που με σκληρή δουλειά, πειθαρχία, πίστη και ομαδικό πνεύμα αγωνίστηκε και σήκωσε το ευρωπαϊκό κύπελλο, κάνοντάς μας όλους υπερήφανους. Ας συνειδητοποιήσουμε όλοι μαζί ότι η χώρα είναι σαν να παίζει στις παρατάσεις του β' ημιχρόνου και ή θα βάλουμε γκολ στα επόμενα λίγα λεπτά ή θα υποβιβαστούμε από την πρώτη κατηγορία του διεθνούς οικονομικού στίβου. Ας μην ξεχνάμε ότι με δουλειά, πειθαρχία, πίστη και ομαδικό πνεύμα καταφέραμε να ενταχθούμε στην ευρωζώνη και έτσι πρέπει να συνεχίσουμε.

Πέρα από λαϊκισμούς και δημαγωγίες, ο ρόλος του ΣΕΒ στην ελληνική κοινωνία σήμερα είναι σταθερός και ξεκάθαρος:

- Εκπροσωπούμε τον Έλληνα εργοδότη και επιχειρηματία στον κοινωνικό διάλογο.
- Στηρίζουμε την επιχειρηματικότητα, τη δημιουργικότητα και την καινοτομία.
- Εκφράζουμε τα ανήσυχα, δυναμικά, πρωτοποριακά στρώματα της ελληνικής κοινωνίας.
- Καταθέτουμε μέσω των συλλογικών μας οργάνων υπεύθυνες και τεκμηριωμένες προτάσεις που, ακόμη κι αν δεν ακούγονται δημοφιλείς, αποτελούν τις δοκιμασμένες και στέρεες λύσεις, που οδηγούν στην ανάπτυξη.
- Συγκρουόμαστε μόνο με τις ξεπερασμένες αντιλήψεις και νοοτροπίες, όπου κι αν βρίσκονται αυτές, **χωρίς κομματικές προκαταλήψεις.**
- Και είμαστε υπερήφανοι που προωθούμε τα ελληνικά συμφέροντα στη διεθνή κοινότητα και επηρεάζουμε τη λήψη αποφάσεων, σε όποιο βήμα βρισκόμαστε. Όπως γίνεται με την ενεργή συμμετοχή μας στην ευρωπαϊκή ομοσπονδία εργοδοτών, **την UNICE.**

Κυρίες και κύριοι,

Στις προτροπές μας για μικρότερο και πιο αποτελεσματικό κράτος, πολλές φορές ακούμε κατηγορίες ακόμα και από εκπροσώπους της κυβέρνησης αλλά και κυρίως του τύπου ότι «οι βιομήχανοι είναι αχόρταγοι. Τι άλλο θέλουν;», ή ότι θέλουμε να διαλύσουμε τον κοινωνικό ιστό και να διαρρήξουμε το δίκτυο «κοινωνικής αλληλεγγύης», σε εισαγωγικά, που επικρατεί !

Δυστυχώς, δεν δίνουμε μόνο μάχη για την επιχειρηματικότητα, την ανταγωνιστικότητα και την οικονομία. Δίνουμε μάχη για αλλαγή νοοτροπίας. Μάχη εναντίον της συντήρησης. Συντήρηση είναι ο συμβιβασμός με την παλιά Ελλάδα και τις νοοτροπίες που επικράτησαν στο τέλος του 20^{ου} αιώνα. Από την επιτυχή έκβαση της μάχης εξαρτάται η περαιτέρω ανάπτυξη:

- Για την απαλλαγή από τα στερεότυπα του παρελθόντος.
- Για την υπέρβαση της παθολογικής ανασφάλειας και δυσπιστίας προς το καινούργιο, που χαρακτηρίζει ορισμένους πολίτες και κοινωνικές ομάδες.
- Για την αναγνώριση της αξίας της δημιουργίας και της καινοτομίας.

Η καθημερινότητα στη χώρα μας διανθίζεται από πλήθος αντιφατικών ιδεολογημάτων, που προβάλλονται από τα ΜΜΕ. Αναθεματίζονται τα αποτελέσματα της στασιμότητας: η ακρίβεια, η ανεργία, η απουσία επενδύσεων, ενώ την ίδια στιγμή εκδηλώνεται βίαιη αντίδραση σε κάθε αλλαγή που θα μας βγάλει από το αδιέξοδο.

Παρακαλούμε τους ξένους να επενδύσουν στην Ελλάδα, ενώ την ίδια στιγμή διώχνουμε όσους είχαν το θάρρος να καταθέσουν χρόνο και πόρους σε νέες επενδυτικές πρωτοβουλίες. Ό,τι δεν προλάβει η δαιδαλώδης γραφειοκρατία και οι παράλογες καθυστερήσεις της δημόσιας διοίκησης και της δικαιοσύνης, το αποτελειώνουν ποικίλες ομάδες κάθε είδους διαμαρτυρομένων. Δεν αναγνωρίζουμε και δεν προβάλλουμε επαρκώς τις πολύ μεγάλες επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα, που μαζί με τις επενδύσεις του δημοσίου έφθασαν το 25% του ΑΕΠ.

Ανταγωνιστικότητα

Θύμα τέτοιων ιδεολογημάτων κινδυνεύει να πέσει και η ανταγωνιστικότητα. Σελίδες επί σελίδων έχουν γραφτεί. Αν κάναμε σήμερα μια δημοσκόπηση, είμαι βέβαιος ότι ο μέσος πολίτης δεν θα μπορούσε να διατυπώσει εύκολα τι είναι και γιατί τον αφορά η ανταγωνιστικότητα.

Παρόλο που το ζει, με οδυνηρές συνέπειες, και το αισθάνεται, δεν μπορεί να σχετιστεί με την έννοια, δεν αντιλαμβάνεται πώς μπορεί ο ίδιος να συμβάλει ή πώς να αντιμετωπίσει τον εντεινόμενο ανταγωνισμό.

Πολύ φοβάμαι ότι η πολιτεία, παρά τις προσπάθειές της να φέρει το πρόβλημα στην επιφάνεια, δεν έχει ασχοληθεί με το να εκπαιδεύσει και να κάνει το μέσο πολίτη συμμετοχο στο πρόβλημα. Τα μαθήματα επιχειρηματικότητας που πιλοτικά διδάχθηκαν στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, με την εθελοντική συνεισφορά πολλών στελεχών επιχειρήσεων, δεν έχουν ενταχθεί ακόμα στο σχολικό πρόγραμμα.

Για εμάς, που προωθήσαμε και τη θέσπιση του 2005 ως έτους Ανταγωνιστικότητας, το βάρος είναι διπλό.

Το έχουμε τονίσει τόσες φορές που κοντεύουμε να παρεξηγηθούμε: πολύς κόσμος τείνει να πιστέψει ότι πρόκειται για κάποιου είδους συντεχνιακής μας διεκδίκησης. Η προσπάθεια να παράγουμε αξιόπιστα, ποιοτικά και ανταγωνιστικά προϊόντα και υπηρεσίες **αφορά όλους τους Έλληνες και θα ωφελήσει το κοινωνικό σύνολο.**

Η ευθύνη για συνεχή βελτίωση της ανταγωνιστικότητας ανήκει βεβαίως σε όλους μας και πρωτίστως στις επιχειρήσεις και τις ηγεσίες τους. Και οι επιχειρήσεις επιτυγχάνουν όταν παρακολουθούν τις εξελίξεις από κοντά, όταν προσαρμόζουν την προσφορά τους στη μεταβαλλόμενη ζήτηση, όταν καινοτομούν και όταν κατακτούν κάποιο προβάδισμα στις αγορές, προβάδισμα το οποίο φυσικά προσπαθούν να διατηρήσουν και σε βάθος χρόνου.

Η επιτυχία, σε βάθος χρόνου, διασφαλίζεται από την ικανότητα και την ταχύτητα προσαρμογής στις αλλαγές.

Οι επιχειρήσεις, όμως, δραστηριοποιούνται σε ένα κανονιστικό περιβάλλον, το οποίο καθορίζει, σε μεγάλο βαθμό, την ικανότητά τους να ανταποκρίνονται επαρκώς στον ανταγωνισμό και να προσαρμόζουν τα μεγέθη τους στα νέα δεδομένα.

Εκεί βρίσκεται η αιτία του προβλήματος στην Ελλάδα. Αντί οι επιχειρηματίες να δίνουμε μάχες στη διεθνή αγορά με τον ανταγωνισμό, δίνουμε μάχες εδώ με την πολιτεία, τη διοίκηση, την τοπική αυτοδιοίκηση, με οργανωμένα και μη συμφέροντα. Με ξεπερασμένες αντιλήψεις και στερεότυπα. Καθημερινές μάχες νοοτροπίας για το αυτονόητο. Η ανασφάλεια και η φοβία μάς κάνουν μη ανταγωνιστικούς.

Ας ρίξουμε μια ματιά στον ευρωπαϊκό βορρά στα «παραδοσιακά» πρότυπα κοινωνικής προστασίας και κοινωνικής συνοχής. Οι χώρες αυτές παράλληλα κατατάσσονται ψηλά στις εκθέσεις ανταγωνιστικότητας. Γιατί δεν προσπαθούμε να υιοθετήσουμε πολιτικές δοκιμασμένες σαν αυτές της Μεγάλης Βρετανίας, της Ιρλανδίας ή των Σκανδιναβικών χωρών;

Θαυμάζουμε όλοι το κοινωνικό τους κράτος αλλά ξεχνούμε ότι το **χρηματοδοτούν από την υψηλή τους παραγωγικότητα και ανταγωνιστικότητα. Όχι το αντίθετο.** Εμείς, βέβαια, έχουμε απαντήσει στο δίλημμα κοινωνικό κράτος ή ανταγωνιστικότητα με το δικό μας τρόπο. Έχουμε πει όχι και στα δύο. Ως τότε θα υποκύπτουμε στην παθητικότητα και την αναχρονιστική νοοτροπία;

Τελικά, η μεγαλύτερη διαφορά ανάμεσα στον ευρωπαϊκό Βορρά και το Νότο είναι η διαφορά νοοτροπίας. Σε αυτές τις χώρες, δεν ευδοκιμεί η διαφθορά. Δεν ευδοκιμεί η φοροδιαφυγή. Έτσι, τα φορολογικά βάρη δεν είναι αποκλειστική υπόθεση των μισθωτών και των επιχειρηματιών. Κατανέμονται σε όλη την κοινωνία. Και όλη η κοινωνία απολαμβάνει υψηλού επιπέδου υπηρεσίες παιδείας, υγείας, ασφάλειας. Απολαμβάνει κράτος με υγιείς ασφαλιστικές βάσεις. Οι πολίτες και οι επιχειρήσεις αυτών των χωρών δεν προσπαθούν να φορτώσουν τις δικές τους υποχρεώσεις στους άλλους. Δεν έχουν μόνο δικαιώματα έναντι του κράτος. Σέβονται και υπολογίζουν τους άλλους πολίτες της χώρας, που πληρώνουν φόρους και εισφορές. Στις κοινωνίες αυτές η διαφθορά και η φοροδιαφυγή αποτελούν κοινωνικά περιθωριακές πρακτικές. Αντίθετα εδώ όλοι ανεχόμαστε, συμβάλλουμε και δικαιολογούμε ανάλογες πρακτικές. Διότι ακόμα δεν έχουμε συμφιλιωθεί με την ιδέα του αντικειμενικού κράτους.

Τα τελευταία 20 χρόνια, εισπράξαμε από την Ευρωπαϊκή Ένωση 75 δισεκατομμύρια ευρώ. Συγχρόνως, επιβαρύναμε την επόμενη γενιά με πρόσθετα χρέη ισόποσα με το 80% του ΑΕΠ, για να συντηρήσουμε ένα ελλειμματικό, μεγάλο και αντιπαραγωγικό κράτος.

Η σημερινή νεολαία αγωνιά για το μέλλον της. Διερωτάται αν έχει αρκετά εφόδια και αν θα μπορέσει να αντεπεξέλθει στις επιπτώσεις των δικών μας επιλογών. Το κράτος οφείλει να ενθαρρύνει την κοινωνία να παράγει πλούτο και όχι να την υποχρεώνει να ζει με πρόσθετα βάρη και δανεικά.

Ποιο είναι το όραμά μας

Εμείς στον ΣΕΒ πιστεύουμε πως η Ελλάδα μπορεί να γίνει το νέο κέντρο επιχειρηματικότητας και ανάπτυξης στη νότια Ευρώπη. Είναι εφικτός στόχος που θα αλλάξει τη ζωή κάθε Έλληνα πολίτη. Το νέο εθνικό μας όραμα ασυμπεριλαμβάνει το μετασχηματισμό της ελληνικής κοινωνίας και την οικοδόμηση μιας νέας νοοτροπίας:

- Για μια κοινωνία που θα δέχεται με αυτοπεποίθηση το νέο αλλά και που θα σκέφτεται μακροπρόθεσμα,
- Μία κοινωνία που καινοτομεί,
- Που δε φοβάται να διακινδυνεύσει δημιουργικά,
- Ένα κράτος με κανόνες σαφείς και σταθερούς που ισχύουν για όλους,
- Που εκπαιδεύει τους πολίτες του στην επιχειρηματικότητα,
- Που δίνει στις επιχειρήσεις δυνατότητα να ανταποκρίνονται στις αλλαγές.

Ας αφήσουμε τους Έλληνες επιχειρηματίες να δημιουργήσουν. Να βρουν τους τρόπους να ενισχύσουν το πλουτοπαραγωγικό δυναμικό της χώρας. Μαζί μπορούμε να επανατοποθετήσουμε την Ελλάδα στο διεθνή οικονομικό χάρτη, όπως επέτυχαν οι Έλληνες εφοπλιστές, που συνεισφέρουν ναυτιλιακό συνάλλαγμα το οποίο ξεπερνά το τουριστικό και ελέγχουν το 51% του ευρωπαϊκού εμπορικού στόλου.

Σας καλώ να μετατρέψουμε την Ελλάδα σε νέο κέντρο επιχειρηματικότητας και ανάπτυξης στη νοτιοανατολική Μεσόγειο για να εξασφαλίσουμε στους εργαζόμενους υψηλότερες αμοιβές και εργασιακή ασφάλεια.

Υπεύθυνη κοινωνία, υπεύθυνοι πολίτες

Πιστεύουμε ότι κόμματα, πολίτες και κοινωνικοί εταίροι πρέπει να είμαστε σύμφωνοι και σύμμαχοι στην ανάπτυξη. Οι εργαζόμενοι είναι οι φυσικοί μας σύμμαχοι για να προχωρήσουμε μπροστά. Πέρα από όποιες διαφορές που κάθε τόσο μας φέρνουν στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων με την ΓΣΣΕ, έχουμε συμφωνήσει σε πολλά θέματα και έχουμε αναπτύξει κάποιες κοινές πρωτοβουλίες. Πιστεύουμε στον κοινωνικό διάλογο. Θα τον συνεχίσουμε και θα τον διευρύνουμε, σεβόμενοι ο ένας τον άλλο και συνεργαζόμενοι για να οικοδομήσουμε ένα κλίμα εμπιστοσύνης.

Προϋπόθεση όμως, για να συνταχούμε όλοι μαζί σε μια συγκροτημένη και μακρόπνοη εθνική προσπάθεια είναι να ξέρουμε πού είμαστε ή μάλλον καλύτερα να συμφωνήσουμε πού είμαστε και πού θέλουμε να πάμε. Για τα μεγάλα εθνικά θέματα χρειάζεται ευρύτερη συναίνεση. Προϋπόθεση για να συζητήσουμε και να πετύχουμε την αναγκαία συναίνεση είναι ο σεβασμός αυτού που έχει διαφορετική άποψη από τη δική μας και η καλλιέργεια ενός κλίματος εμπιστοσύνης. Δεν είναι δυνατό να επιτευχθεί συναίνεση όταν καθημερινά μειώνουμε ο ένας τον άλλο στη βουλή, μέσω του τύπου και της τηλεόρασης ή στις μεταξύ μας συζητήσεις.

Η Χάρτα

Κύριε Πρόεδρε,

Ο αρχαίος ελληνικός πολιτισμός είναι διαχρονικό σημείο αναφοράς στην υφήλιο και βαριά δική μας κληρονομιά. Ένα από τα μεγαλύτερα επιτεύγματά του ήταν ότι δημιούργησε την πόλη και όρισε την έννοια του πολίτη, του ελεύθερου ανθρώπου. Ο πολίτης ξεχώριζε από τους δούλους και τους βαρβάρους, όχι μόνο από τα δικαιώματά του αλλά και από τις υποχρεώσεις του. Ο ρόλος του πολίτη ήταν ρόλος ανθρώπου με ευθύνες, τον οποίο όφειλε κανείς να κατακτήσει για να είναι άξιος της πόλεως. Ο ανεύθυνος άνθρωπος ονομαζόταν 'ιδιώτης' (από εκεί προέρχεται και το γαλλικό idiot).

Πόσο περίεργα μας φαίνονται σήμερα όλα αυτά. Από το 1948, που η Γενική Συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών διατύπωσε την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, οι εξελίξεις είναι μεγάλες. Σήμερα έχει αρχίσει ένας νέος διεθνής προβληματισμός για το πώς τα δικαιώματα αυτά θα συμπληρωθούν με ευθύνες και υποχρεώσεις. Αλλαγή νοοτροπίας πάνω απ' όλα σημαίνει ότι κατανοούμε τα Δικαιώματα και τις Υποχρεώσεις μας αλλά και ότι σεβόμαστε τα δικαιώματα των άλλων.

Τα μέλη του ΣΕΒ, έχουμε συναίσθηση των ευθυνών μας. Η μάχη νοοτροπίας ξεκινά από εμάς τους ίδιους. Γι' αυτό σήμερα, θέτουμε υψηλούς στόχους. Καταγράφουμε τους «βασικούς κανόνες του παιχνιδιού» όπως εμείς τους αντιλαμβανόμαστε, προκειμένου να διασφαλισθεί ένα σύγχρονο περιβάλλον που θα προαγάγει την επιχειρηματικότητα, την ανταγωνιστικότητα και την οικονομική ανάπτυξη. **Η Χάρτα Δικαιωμάτων & Υποχρεώσεων** είναι ένα κείμενο αρχών και αξιών, με το οποίο οι επιχειρήσεις δηλώνουν την αυτοδέσμευσή τους να αναγνωρίσουν και να «τιμήσουν» τις υποχρεώσεις τους, διεκδικώντας παράλληλα και τα δικαιώματά τους.

Δύο φορές στο παρελθόν ο ΣΕΒ έχει προχωρήσει σε ανάλογες ενέργειες: Τον Απρίλιο του 1988, επί Προεδρίας του κ.Θ. Παπαλεξόπουλου, με την υιοθέτηση των "Βασικών Αρχών Επιχειρηματικής Συμπεριφοράς" ενώ επί Προεδρίας κ.Στ. Αργυρού δεσμευθήκαμε και συνυπογράψαμε στα πλαίσια της UNICE την «Κοινή Διακήρυξη των Επιχειρήσεων της Ευρώπης».

Έκτοτε, πολλές από τις διακηρυγμένες υποχρεώσεις μας έχουν ενσωματωθεί στη νομοθεσία. Χαρακτηριστικά, στο θέμα της προστασίας του περιβάλλοντος έχουν εκδοθεί πάνω από 500 αποφάσεις. Υπάρχουν πλέον κανονισμοί, διατάξεις και νόμοι που καλύπτουν πλήρως το θέμα της εταιρικής διακυβέρνησης. Η σημασία της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης έχει αρχίσει να αναγνωρίζεται από κάθε σύγχρονη ελληνική επιχείρηση.

Σήμερα, υπό το φως των εξελίξεων, επαναδιατυπώνουμε τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις μας, σε δέκα κύριες ενότητες υιοθετώντας σε σημαντικό

βαθμό τις παλαιότερες αναφορές.

Σύμφωνα, λοιπόν, με τη Χάρτα Δικαιωμάτων και Υποχρεώσεων των επιχειρήσεων:

1. Η επιχείρηση έχει δικαίωμα να λειτουργεί σε σταθερό, σαφές, κωδικοποιημένο, αντικειμενικό, προβλέψιμο, διεθνώς ανταγωνιστικό θεσμικό και νομικό πλαίσιο που προάγει την επιχειρηματικότητα και ενισχύει την ανταγωνιστικότητα.
Η επιχείρηση οφείλει να διασφαλίζει την επιβίωσή της σεβόμενη το θεσμικό και νομικό πλαίσιο, να αναλαμβάνει τις ευθύνες της και να εκπληρώνει με συνέπεια τις υποχρεώσεις της.
2. Η επιχείρηση, όπως και κάθε πολίτης της χώρας, έχει δικαίωμα σε χρηστή και διαφανή διαχείριση των δημοσίων οικονομικών, η οποία διασφαλίζει τον κοινωνικό ρόλο του κράτους και στοχεύει στον περιορισμό του δημόσιου δανεισμού, καθώς και σε σταθερό και προβλέψιμο φορολογικό πλαίσιο που στηρίζει την επιχειρηματικότητα και τις επενδύσεις.
Η επιχείρηση έχει υποχρέωση να ανταποκρίνεται με συνέπεια στις θεσμοθετημένες υποχρεώσεις της και να συμβάλλει στην καταπολέμηση της διαφθοράς που οδηγεί σε στρεβλώσεις της αγοράς και ζημιώνει το κοινωνικό σύνολο.
3. Η επιχείρηση έχει δικαίωμα να διεκδικεί διαφάνεια, φερεγγυότητα και αμοιβαιότητα στις σχέσεις της πολιτείας με τους πολίτες και τις άλλες επιχειρήσεις, καθώς και την αποτελεσματική προστασία της δικαιοσύνης.
Η επιχείρηση έχει υποχρέωση να αποδίδει εύλογο μέρισμα στους μετόχους της, να εφαρμόζει τις αρχές της εταιρικής διακυβέρνησης και να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις της προς τους εργαζομένους, προμηθευτές και πελάτες της.
4. Η επιχείρηση έχει δικαίωμα πρόσβασης σε μια ενοποιημένη και αποτελεσματική ευρωπαϊκή αγορά που δεν περιορίζεται από κρατικά ή ιδιωτικά μονοπώλια και λειτουργεί με όρους που δεν θίγουν την άμεση ή μακρόχρονη ανταγωνιστική ικανότητα της ίδιας και του συνόλου της οικονομίας.
Η επιχείρηση έχει υποχρέωση να αποφεύγει εναρμονισμένες πρακτικές και να μη νοθεύει τον ανταγωνισμό εις βάρος του καταναλωτή.
5. Η επιχείρηση έχει δικαίωμα σε ένα σύγχρονο εκπαιδευτικό σύστημα που προσφέρει δεξιότητες, γνώσεις και αξίες που αντιστοιχούν στις κοινωνικές και οικονομικές ανάγκες, ένα σύστημα που προάγει την ατομική ευθύνη, τη δημιουργία και την καινοτομία.
Η επιχείρηση έχει υποχρέωση να επενδύει στη γνώση στο χώρο εργασίας, στην κατάρτιση και δια βίου εκπαίδευση των εργαζομένων της.
6. Η επιχείρηση έχει δικαίωμα πρόσβασης σε μια αγορά εργασίας που

δεν επιβαρύνει την ικανότητά της να προσαρμόζεται γρήγορα στις αλλαγές και ενθαρρύνει την αύξηση της απασχόλησης, καθώς και να διεκδικεί από την πολιτεία ένα αποτελεσματικό δίκτυο κοινωνικής προστασίας που στοχεύει στη σύντομη επανένταξη των ανέργων στην αγορά.

Η επιχείρηση έχει υποχρέωση να συνεισφέρει στη δημιουργία θέσεων εργασίας, να εφαρμόζει ένα αξιοκρατικό σύστημα αξιολόγησης της απόδοσης, των προαγωγών και των αμοιβών, να διασφαλίζει καλές και ασφαλείς συνθήκες εργασίας με ίσα δικαιώματα και ευκαιρίες για όλους και να σέβεται την ισορροπία μεταξύ εργασιακού χρόνου και προσωπικής ζωής.

7. Η επιχείρηση έχει δικαίωμα να διεκδικεί από την πολιτεία προστασία της φήμης της και αντικειμενική μεταχείρισή της με βάση πραγματικά και επιβεβαιωμένα γεγονότα.

Η επιχείρηση έχει υποχρέωση να παρέχει ειλικρινή ενημέρωση και πληροφόρηση σε όσους συναλλάσσονται με αυτή και να σέβεται τα δικαιώματα του καταναλωτή για παροχή ασφαλών, ποιοτικών προϊόντων και υπηρεσιών σε ανταγωνιστικές τιμές.

8. Η επιχείρηση έχει δικαίωμα σε μια ενιαία εθνική και ευρωπαϊκή πολιτική που προστατεύει αποτελεσματικά την πνευματική ιδιοκτησία, στηρίζει την έρευνα και ανάπτυξη και ενθαρρύνει την καινοτομία.

Η επιχείρηση έχει ευθύνη να παρακολουθεί τις τεχνολογικές εξελίξεις, να βελτιώνει την ανταγωνιστικότητά της, να εκσυγχρονίζει τις διαδικασίες παραγωγής της και να καινοτομεί στα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που παρέχει.

9. Η επιχείρηση έχει δικαίωμα σε σαφή και ολοκληρωμένο εθνικό χωροταξικό σχεδιασμό και σύγχρονες υποδομές που της εξασφαλίζουν δίκτυα μεταφορών, διαχείριση αποβλήτων, τηλεπικοινωνίες και ενέργεια.

Η επιχείρηση έχει υποχρέωση να σέβεται το περιβάλλον ελαχιστοποιώντας τις επιπτώσεις των δράσεων της σε αυτό, να εφαρμόζει μέτρα πρόληψης καταστροφών, να προωθεί ενεργά την ανακύκλωση και να συμβάλλει στην εξοικονόμηση ενέργειας.

10. Η επιχείρηση που σέβεται τις υποχρεώσεις της, όπως αυτές απορρέουν από την παρούσα Χάρτα, διεκδικεί αναγνώριση της συνεισφοράς της στην κοινωνία και σεβασμό των δικαιωμάτων της από την πολιτεία.

Η επιχείρηση, ως ενεργός εταιρικός πολίτης, δεσμεύεται να αποδίδει στην κοινωνία μέρος της προστιθέμενης αξίας που παράγει και να καλλιεργεί εταιρική κουλτούρα, η οποία αναγνωρίζει και εφαρμόζει τις αρχές της παρούσας Χάρτας.

Και τώρα, παρακαλώ τον Πρωθυπουργό της χώρας συμβολικά να παραλάβει τη Χάρτα Δικαιωμάτων και Υποχρεώσεων των Επιχειρήσεων, με μια ευχή:

Όλες οι επιχειρήσεις της χώρας να την υιοθετήσουν και να την αναρτήσουν στην είσοδο των χώρων εργασίας τους. Εύχομαι και άλλες κοινωνικές ομάδες, συνδικαλιστικές οργανώσεις, και πολιτικά κόμματα να σκεφθούν και να διατυπώσουν τα δικαιώματά τους και τις υποχρεώσεις τους. Μια τέτοια προσπάθεια προάγει το σεβασμό των δικαιωμάτων του άλλου.

Είναι η αρχή μια νέας εποχής που σηματοδοτείται σήμερα.

Σας Ευχαριστώ για την προσοχή σας.